

PONOVNA UPORABA INFORMACIJA U KNJIŽNICAMA

mr.sc. Dubravka Bevandić, dipl.iur.

Ured povjerenika za informiranje

7. Festival hrvatskih digitalizacijskih projekata, 28. travnja 2017., Zagreb

Sadržaj

- Pravni okvir ponovne uporabe
- Postupanje po zahtjevu
- Proaktivna objava informacija
- Uvjeti korištenja
- Naknada za ponovnu uporabu
- Portali

Što je ponovna uporaba?

- Uporabu informacija tijela javne vlasti od strane fizičkih ili pravnih osoba
- U komercijalnu ili nekomercijalnu svrhu različitu od izvorne svrhe za koju su informacije nastale, a koja se ostvaruje u okviru zakonom ili drugim propisom određenog djelokruga ili posla koji se uobičajeno smatra javnim poslom
- Razmjena informacija između tijela javne vlasti radi obavljanja poslova iz njihova djelokruga ne predstavlja ponovnu uporabu

EU i ponovna uporaba informacija

- Direktiva o ponovnoj uporabi informacija 2003/98/EZ (rok 1.7.2005.)
- Direktiva izmjeni Direktive o ponovnoj uporabi informacija o 2013/37/EU (rok 18.7.2015.)
- Smjernice o preporučenim standardnim dozvolama, skupovima podataka i naplati ponovne uporabe dokumenata 2014/C 240/1

Hrvatska - pravni okvir

- Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 25/13. i 85/15.), dalje: ZPPI
 - Pravilnik o ustroju, sadržaju i načinu vođenja službenog upisnika o ostvarivanju prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija (NN 83/14.)
 - Pravilnik o Središnjem katalogu službenih dokumenata Republike Hrvatske (NN 124/15.)
 - Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije isključivih prava na ponovnu uporabu informacija (NN 20/16)
 - Kriteriji za određivanje visine naknade stvarnih materijalnih troškova i troškova dostave informacije (NN 12/14.)

Povjerenik za informiranje

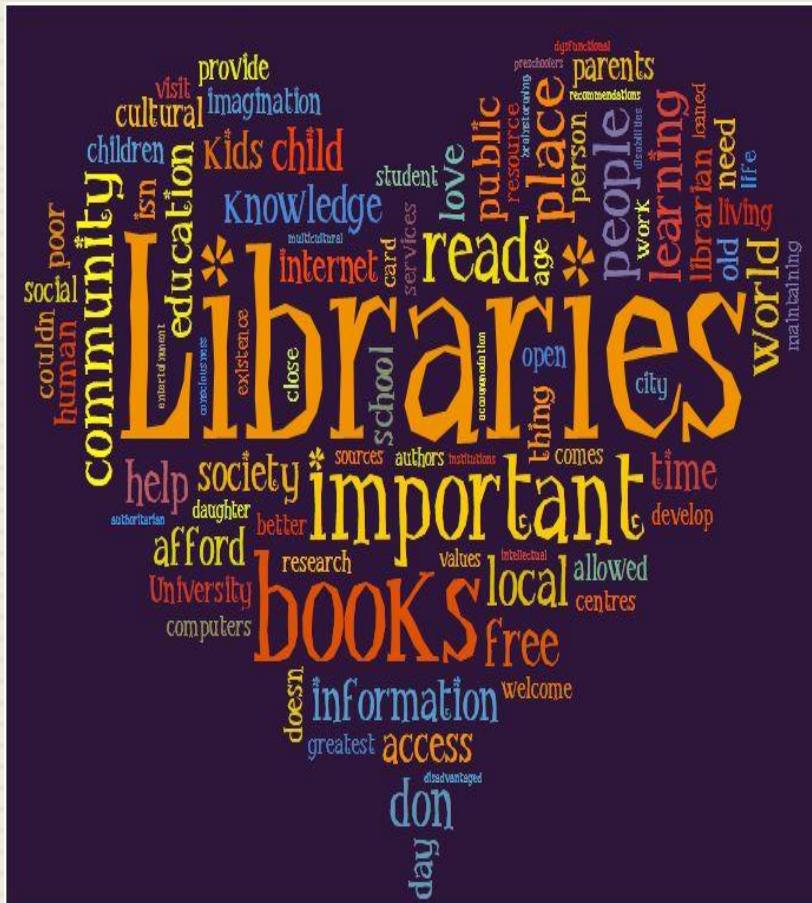
Funkcije

- Zaštita
- Praćenje
- Promicanje

Osnovni instrumenti

- Žalbeni postupci
- Predstavke i nadzor
- Pružanje pomoći
- Praćenje
- Promocija i edukacija
- Suradnja
- Izvješćivanje

Načini ostvarivanja prava na ponovnu uporabu informacija

- Proaktivna objava informacija
 - Portal otvorenih podataka i drugi specijalizirani portali
 - Zahtjev za ponovnu uporabu informacija

Obveza proaktivne objave informacija

- Informacije moraju biti objavljene na internetskoj stranici knjižnica
- lako pretraživ način
- strojno čitljiv oblik

Postupak ostvarivanja prava na ponovnu uporabu informacija

- Upisivanje zahtjeva u Upisnik
- Rok za rješavanje
- Ograničenja
- Rješenje o zahtjevu
- Dostavljanje informacija
- Žalba
- Upravni spor
- Primjena odredbi o pristupu informacijama i Zakona o općem upravnom postupku

Uvjeti za ponovnu uporabu informacija

- Tijelo javne vlasti korisniku daje podatke za ponovnu uporabu bez ograničenja, za slobodnu uporabu i u otvorenom formatu, a i opravdanim slučajevima tijelo javne vlasti može odrediti uvjete za ponovnu
- Uvjeti za ponovnu uporabu informacija ne smiju biti diskriminirajući
- Vrste i sadržaj dozvola kojima se utvrđuju uvjeti ponovne uporabe, pravilnikom uređuje ministar uprave
- Tijelo javne vlasti dužno je na svojoj internetskoj stranici objaviti dozvole kojima se određuju uvjeti ponovne uporabe ili poveznice na takve dozvole, u skladu sa standardnim otvorenim dozvolama

Naplata troškova knjižnica, muzeja i arhiva (I)

- Knjižnice, muzeji i arhivi mogu korisniku naplatiti trošak uz trošak stvarnih materijalnih troškova u skladu s objektivnim, jasnim i provjerljivim kriterijima za izračun troškova ponovne uporabe informacija
- Troškovi se izračunavaju u skladu s računovodstvenim pravilima koja se primjenjuju na dotična tijela javne vlasti
- Ukupni godišnji prihod knjižnica, muzeja i arhiva ostvaren po osnovi naknade troškova ne smije prelaziti troškove prikupljanja, izrade, reprodukcije, širenja, očuvanja i prava na otpis, uključujući razuman povrat ulaganja
- Tijelo javne vlasti dužno je revidirati način izračuna naknade troškova na godišnjoj razini

Naplata troškova knjižnica, muzeja i arhiva (II)

- Knjižnice, muzeji i arhivi dužni su na svojim internetskim stranicama informirati korisnike o:
- Kriterijima za naplatu troškova iz članka 19. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama
- Kriterijima o načinu izračuna troškova
- Stvarno naplaćenom iznosu troškova ponovne uporabe informacija na godišnjoj razini

Zabrana diskriminacije i isključiva prava

- Tijelo javne vlasti ne može odobriti podnositelju zahtjeva takvu ponovnu uporabu informacija koja bi spriječila ponovnu uporabu tih informacija od strane drugih korisnika
- Iznimno, tijelo javne vlasti može odobriti isključivo pravo na ponovnu uporabu informacija ako je to prijeko potrebno za pružanje javne usluge ili drugih usluga u javnom interesu
- Opravdanost razloga za odobrenje takvog isključivog prava podliježe redovitoj provjeri Povjerenika za informiranje koji vodi javno dostupnu evidenciju o svim odobrenim isključivim pravima

Isključivo pravo – digitalizacija u kulturi

- Kada se isključivo pravo na ponovnu uporabu povjerava u svrhu digitalizacije informacija u području kulture, vrijeme na koje se sklapa ugovor u pravilu ne smije prijeći 10 godina
- Ako se ugovor sklapa na vrijeme dulje od 10 godina, opravdanost razloga za dodjelu isključivog prava i produljenje vremenskog važenja ugovora Povjerenik razmatra u 11 godini te zatim svakih 7 godina
- U slučaju isključivog prava ugovorom se obvezno mora predvidjeti osiguravanje besplatnog primjerka digitaliziranih informacija iz područja kulture, a koji je dostupan za ponovnu uporabu nakon isteka vremena na koje je dodijeljeno isključivo pravo.

Praktična rješenja za ponovnu uporabu informacija

- U svrhu poticanja i olakšavanja ponovne uporabe informacija nije isključeno uspostavljanje i održavanje posebnih portalova, osobito kada se radi o knjižnicama, muzejima i arhivima
- U svrhu poticanja i olakšavanja ponovne uporabe informacija knjižnice, muzeji i arhivi dužni su na lako pretraživ način objaviti informacije dostupne za ponovnu uporabu, zajedno s metapodacima, u strojno čitljivom i otvorenom obliku, na kojima imaju pravo intelektualno vlasništvo

Portali

- Europeana
- The European Library
- Digital World Library

Zaključak

- ❑ Nove obaveze kako bi se osigurala dostupnost i kvalitetu podataka u svrhu ponovne uporabe
- ❑ U području kulture, a osobito knjižnica, digitalizacija sadržaja predstavlja cilj kojim se ostvaruju ciljevi društva znanja i informacijskog društva Europske unije

Kontakt

Povjerenik za informiranje

Jurišićeva 19, 10 000 Zagreb

Telefon: 01/ 4609 020

Faks: 01/4609-096

Web: www.pristupinfo.hr

E-mail: ppi@pristupinfo.hr

